

Jamaica

DIN SÄKERHET I
EXPORTAFFÄRER **ekn**

	<p>LANDRISKKLASS</p> <p>7/7</p> <p>Landriskklasserna går från 0 till 7. Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.</p>	<p>EKN:S POLICY</p> <p>Statsrisker: Inga transfereringsrisker täcks.</p> <p>Övriga offentliga risker: Inga transfereringsrisker täcks.</p> <p>Bankrisker: Restriktiv riskprövning.</p> <p>Företagsrisker: Restriktiv riskprövning.</p> <p>Se vidare avsnitt "EKN:S POLICY"</p>
	<p>EKN:S UTESTÅENDE GARANTIER PÅ LANDET</p> <p>Kortfristiga affärer: 7,4 MSEK</p> <p>Medel- och långfristiga affärer: 0 MSEK</p>	<p>DATUM</p> <p>2013-02-21</p>

Skuldbördan hämmar ekonomisk utveckling

Jamaica är i grunden ett relativt stabilt land, med demokratiska traditioner och ett välutvecklat institutionellt ramverk. Under en längre tid har dock den jamaicanska ekonomin stagnerat och den offentliga skuldsättningen har hamnat på en svårhanterlig nivå. Då över hälften av de statliga intäkterna går till räntebetalningar har investeringar uteblivit och tillväxttakten dämpats. Dessutom har externbalansen försämrats och valutareserven minskat, vilket medför risk för kraftiga valutärörelser. Långsiktiga skuldlättnader behövs, men motarbetas av landet, som månar om sin kreditvärdighet. En begränsad skuldomförhandling och ett IMF-avtal är nära förestående, men är sannolikt inte tillräckligt för att få ekonomin på fötter.

STYRKOR

- Den jamaicanska staten har en lång historik av att sköta sina externa åtaganden
- Relativt starkt institutionellt ramverk
- Politisk stabilitet
- Utvecklade inhemska kapitalmarknader

SVAGHETER

- Mycket hög offentlig skuldbörda som hämmar tillväxten
- Utdragna förhandlingar om nytt IMF-avtal har bidragit till minskat förtroende
- Externa obalanser och minskande valutareserv
- Hög kriminalitet

POLITIK

Stabil demokrati men med våldspenetrering

Den politiska makten i Jamaica har sedan självständigheten 1962 pendlat mellan det socialdemokratiska partiet PNP och det mer högerorienterade JLP. Även om den demokratiska processen har vissa brister och valdeltagandet är lågt, genomförs valen under ordnade former och bedöms vara fria och transparenta enligt internationella observatörer. Det institutionella ramverket är relativt starkt och den välutvecklade administrationen har historiskt uppvisat en god förmåga att hantera instabilitet.

Efter valet i december 2011 tillträdde Portia Simpson Miller från PNP som premiärminister, med stöd av en överväldigande majoritet i parlamentet. Hon ses som inflytelserik även utanför Jamaica och har uttalat sin vilja att omvandla landet till republik, samt att minska den utbredda homofobin. Högst på agendan står dock landets ekonomi. I valkampanjen lovade hon att fokusera på att ta landet ur skuldfällan, uppmuntra till utländska investeringar och minska arbetslösheten. Vissa initiativ har visserligen inletts, men möjligheterna att uppnå verkningfulla resultat begränsas kraftigt av det prekära ekonomiska läget. Hennes första år som premiärminister präglades av utdragna förhandlingar om ett nytt IMF-avtal. Då ett nytt avtal är nära förestående väntas den stora politiska utmaningen framöver ligga i att genomföra de kraftfulla åtgärder som detta för med sig. Simpson Millers popularitet och långa politiska erfarenhet är faktorer som kan underlätta denna uppgift.

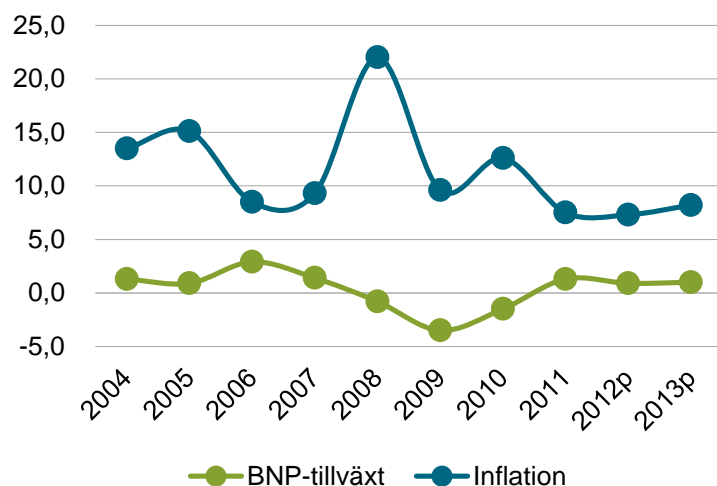
Ett problem med en politisk dimension är det omfattande våldet. Antalet mord per invånare har minskat de senaste åren, men är fortfarande bland de allra högsta i världen. Våldet kommer från flera håll av samhället; en väsentlig del är gängrelaterad, en annan utförs av polis och militär medan ytterligare en del har politiska kopplingar och har historiskt sett ökat i valtider. Dessutom har Jamaicas geografiska position mellan USA och de narkotikaproducerande länderna i Latinamerika medfört att kriminaliteten kopplad till knarksmuggling har ökat. Den höga arbetslösheten bland unga, fattigdomen och misär i slumområdena utgör en grogrund för våldet, som inte väntas minska på kort sikt.

EKONOMI

Historiskt låg tillväxt och svaga framtidsutsikter

Landets ekonomiska situation har de senaste decennierna varit mycket kärv. Till skillnad från i många andra länder i regionen är inkomstnivån per capita idag densamma som i början av 1990-talet. Tillväxtutsikterna är de svagaste i Latinamerika och hämmas framför allt av den stora offentliga skuldbördan. Många år har omkring hälften av statliga intäkter gått till räntebetalningar, vilket för ett fattigt land som Jamaica har inneburit att många välbehövliga investeringar inte kunnat genomföras.

BNP – TILLVÄXT OCH INFLATION (%)

Det senaste decenniet har präglats av låg tillväxt och fluktuerande inflation (IM F WEO).

Ekonomin är baserad på intäkter från turism, utvinning av bauxit, enklare tillverkningsindustri och jordbruk. Samtliga sektorer är beroende av utvecklingen i omvärlden, i synnerhet i USA, och har drabbats kraftigt av den globala ekonomiska avmattningen. Dessutom är landet utsatt för återkommande orkaner som orsakar strukturella skador. Senast i oktober 2012 ledde orkanen Sandy till skador på den lokala ekonomin, minskad turismen och förstörd exportrelaterad infrastruktur. En ekonomisk uppgång i USA väntas dock inverka positivt på den jamaicanska ekonomin.

Vid sidan av beroendet av ett fåtal inkomstkällor är den ekonomiska strukturen svag såtillvida att produktiviteten är låg och den informella sektorn stor. Skattebasen är liten och undantag från beskattning frekventa. Den offentliga sektorn är överdimensionerad sett till både antalet anställda och lönenivåerna. Minskade lönekostnader var ett viktigt kriterium i det förra IMF-programmet, men den dåvarande regeringen lyckades inte uppfylla detta. Detta var en av anledningarna till att en stor del av de planerade IMF-lånen aldrig utbetalades. Framöver väntas löneminskningar vara en prioriterad åtgärd, men kan vara svårt att uppnå inte minst med tanke på fackföreningarnas stora inflytande och regeringspartiet PNP:s traditionella stöd bland statstjänstemän.

Dessutom har Jamaicas ekonomiska situation försämrats sedan det senaste IMF-avtalet löpte ut i maj 2012. Avsaknaden av ett IMF-program har begränsat möjligheterna till multilateral finansiering samt minskat förtroendet för landets betalningsförmåga, med risk för kapitalflykt. Om inget avtal sluts är risken för betalningsinställelse hög, samtidigt som ett nytt avtal skulle medföra kraftiga åtstramande åtgärder och uppoffringar från befolkningen. De utdragna förhandlingarna om ett nytt IMF-avtal har därför överskuggat det mesta annat i den ekonomiska och politiska debatten och indikerat att det varit svårt att uppnå en långsiktigt trovärdig ekonomisk plan för landet. Ett avtal med IMF är dock troligt eftersom det egentligen inte finns några alternativ. Landet har en lång tradition av att följa den internationella finansmarknadens spelregler.

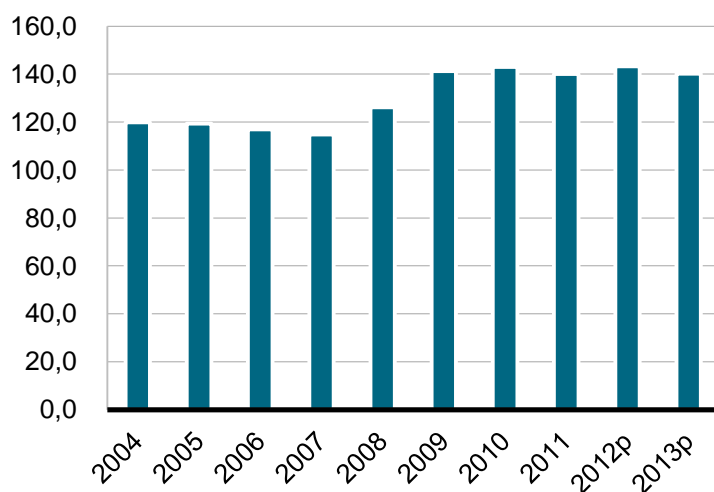
I februari 2013 meddelade IMF och Simpson Miller att ett avtal är nära förestående, givet att Jamaica uppfyller ett antal kriterier. Förutom minskade utbetalningar inom offentlig sektor är skattereformer en viktig komponent. Dessutom annonserades en skuldväxling som innebär att inhemska investerare ska förmås att byta befintliga obligationer mot nya med lägre ränta och längre återbetalningstid, vilket på sikt kan minska skuldsättningen. De IMF-lån som aviserats är avsevärt mindre än i landets tidigare program och fördelas under längre tid. I kombination med en fortsatt hög skuldbörda och åtstramande åtgärder är därmed låg tillväxt att vänta även med ett IMF-avtal.

BETALNINGSBALANS OCH SKULDFRÅGOR

Hög offentlig skuldnivå och risk för kapitalflykt

Den jamaicanska ekonomin har under många år präglats av stigande offentlig skuldsättning. För att hantera de eskalerande skuldnivåerna genomförde regeringen år 2010 ett skuldväxlingsprogram som innefattande inhemska obligationsinnehavare. Deltagandet var rekordhöga 99,2 procent och nära hälften av den offentliga skulden påverkades. Ingen direkt nedskrivning genomfördes, men genom förlängda återbetalningstider och lägre räntor minskade nuvärdet av den omförhandlade skulden med 15-20 procent. Respiten var dock kortvarig och skuldnivåerna började snart stiga på nytt. I början av 2013 hade statsskulden ökat till mer än 140 procent av BNP, varmed Jamaica är ett av länderna i världen med högst offentlig skuldsättning.

STATSSKULD (% AV BNP)

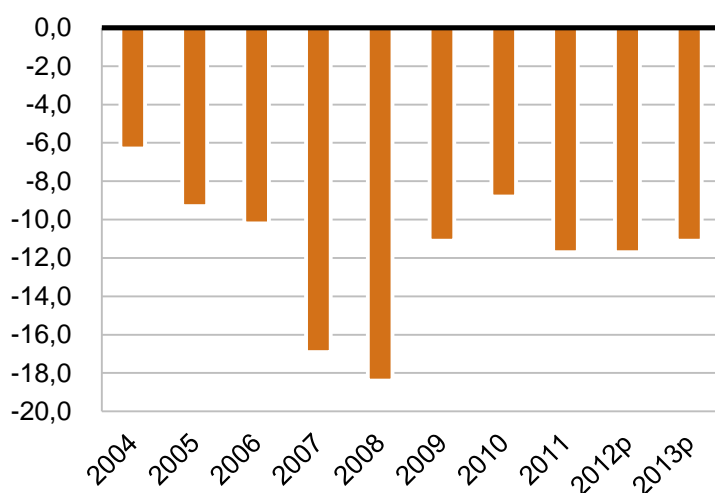
Statsskulden har länge legat på en i grunden ohanterlig nivå (IMF WEO).

Spekulationer om ytterligare skuldomförhandlingar har lett till att statens lånekostnader stigit på internationella kapitalmarknaden och att inhemska investerare i högre utsträckning efterfrågat statspapper med korta löptider. Möjligtvis kan den skuldväxling som regeringen utannonserade i februari 2013 bidra till ökad stabilitet. Även denna gång är det enbart inhemska obligationsinnehavare som påverkas och enbart genom omförhandling av räntor och andra villkor. Valet att enbart inkludera inhemska investerare är ett tydligt tecken på den extremt starka viljan att upprätthålla goda relationer med internationella kapitalmarknader. Genom skuldväxlingen och finanspolitiska åtgärder är målet att nå en skuldnivå motsvarande

95 procent av BNP år 2020, men utsikterna för att uppnå detta är osäkra. Om inte åtgärderna får önskad effekt går det inte att utesluta ytterligare omförhandlingar, som eventuellt även innefattar externa långgivare.

Även utlandsskulden är besvärande hög, med en nivå nära 100 procent av BNP och en stigande trend. Sedan 2008 när världsekonomin saktade ned men oljepriset fortfarande var högt har bytesbalansunderskottet visserligen minskats något, men är fortfarande inte på en hållbar nivå givet det begränsade inflödet av kapital. Detta har lett till både ökad extern skuldsättning och en snabb minskning av valutareserverna.

BYTESBALANS (% AV BNP)

Bytesbalansunderskottet är stort och ökar ytterligare när oljepriset stiger (IMF WEO).

VA LUTAPOLITIK

Minskande valutareserv

Jamaica tillämpar en ”managed float”, vilket innebär att centralbanken intervenerar för att påverka växelkursens utveckling och öka stabiliteten. Valutakursen har varit relativt stabil gentemot dollarn, men har deprecierat sedan 2010. Deprecieringen hade dock varit betydligt mer omfattande om valutan flutit fritt. En kraftig real appreciering har därmed ägt rum, vilket bidragit till försämrad konkurrenskraft. Även om en kraftig depreciering skulle förbättra just detta försöker det undvikas av myndigheterna. Eftersom drygt hälften av statsobligationerna är nominerade i utländsk valuta skulle följderna även bli en markant ökning av skuldnivåerna. I början av 2011 var valutareserven väl tilltagen med internationella mått mätt, men den har sedan dess minskat i tilltagande takt. Under 2012 minskade valutareserven med nära 50 procent och täckte i början av 2013 tre månaders import, vilket kan ses som en miniminivå. Ett nytt IMF-avtal bidrar till ett ökat förtroende för valutan, men om oron för betalningsinställelse skulle tillta riskeras kraftiga valutautflöden.

FINANSSEKTORN

Svaga statsfinanser ett hot mot det finansiella systemet

Banksystemet har visat sig vara motståndskraftigt i samband med internationella finanskriser och skuldväxlingen 2010. Ingen finansiell institution behövde då söka stöd från den stödfond som upprättades i samarbete med IMF. På aggregerad nivå är bankerna välkapitaliserade och har god lönsamhet. Andelen dåliga lån har ökat från tre till nio procent mellan 2008 och 2011, men anses för närvarande inte utgöra någon systemrisk.

Trots detta är risken i det finansiella systemet hög. Problemen som överskuggar allt annat är relaterade till den jamaicanska statens finansiella position. Först och främst är exponeringen mot offentlig sektor hög; den inhemska finanssektorn uppbär 44 procent av den offentliga skulden, vilket motsvarar 62 procent av BNP. Av kommersiella bankers tillgångar utgörs 23 procent av statspapper och lån till offentlig sektor. Dessutom är en tredjedel av lånen i banksystemet nominerade i utländsk valuta, vilket innebär ytterligare en riskfaktor i ett land med Jamaicas externposition. Vid skuldstruktureringar eller fortsatt depreciering går det varken att utesluta betalningsinställelser eller att banker hamnar på obestånd. Regeringen har tidigare demonstrerat stark vilja att stödja banker, men på grund av de svaga offentliga finanserna har sannolikheten för statsstöd minskat kraftigt.

De två största bankerna har tillsammans en marknadsandel på över 70 procent. Bankerna finansierar sig till största delen genom inlåning, vilket hittills har varit en relativt stabil finansieringskälla men utgör en risk om misstron ökar och leder till uttagsanstormningar. Inhemska kapitalmarknader är relativt välutvecklade, dock har statens finansieringsbehov lett till att offentliga lån dominerar kreditmarknaden. Marknaden för privata sektorn är mindre utvecklad och därmed dyrare. Möjligheterna att ta kreditupplysningar har länge varit dåliga men är under utveckling. Regleringsmiljön är relativt svag, men erfarenheterna från tidigare finansiella kriser visar att regleringsmyndigheten och ansvariga politiker vidtagit lämpliga åtgärder för att förhindra och förebygga kollaps av det finansiella systemet. Insynen är adekvat och det finns krav på finansiella institutioner att publicera reviderade bokslut i enlighet med IFRS-standard inom tre månader efter periodavslut.

AFFÄRSMILJÖ

Relativt gynnsam affärsmiljö

I förhållande till Jamaicas landriskklass är affärsmiljön relativt gynnsam. I Världsbankens Doing Business-ranking 2013 placeras landet som nummer 90 av 185, bättre än de flesta länder med motsvarande landriskklass och exempelvis alla BRIC-länder. Särskilt utmärkande är den förhållandevis okomplicerade byråkratin som underlättar för företag och investerare att etablera sig.

Dock kvarstår orosmoln och hinder för investeringar. Särskilt illavarslande är att rankingen försämrats gradvis sedan 2006, då landet placerades som nummer 43 av 155. Ineffektivitet inom rättsväsendet och skattesystemet är faktorer som drar ned rankingen. Dessutom medför den höga brottsligheten och våldet försämrade möjligheter att bedriva affärsverksamhet, och medverkar till att rättsväsendet överbelastas. Korruptionsnivåerna har generellt sett förbättrats successivt under det senaste decenniet, men inverkar fortfarande negativt på affärsmiljön.

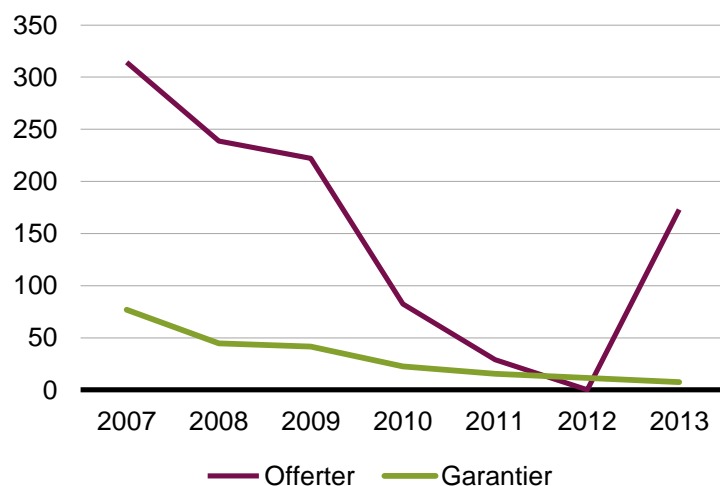
Sammantaget är företagsklimatet acceptabelt, men många strukturella hinder kvarstår för att det ska kunna frambringa den ekonomiska tillväxt som landet behöver.

EKN:S ÅTAGANDEN

Begränsat engagemang

EKN har lång erfarenhet av exportaffärer till Jamaica, men engagemanget har skiftat kraftigt över tiden och uppgick i början av 2013 till ca 178 miljoner kronor. Den absoluta merparten av detta utgörs av offerter. Återstoden, garantier för drygt 7 miljoner kronor, utgörs av två affärer med finansministeriet. Sedan år 2007 har EKN huvudsakligen beviljat garantier i affärer med en risktid på ett år eller kortare. Volymmässigt dominerar entreprenad- och transportsektorerna, medan ett större flöde av affärer finns inom andra sektorer.

OFFERTER & GARANTIER PER 1 JAN, MSEK

EKN:s offerter har varierat kraftigt över tiden, medan garantierna successivt har minskat sedan 2007 (EKN).

BETALNINGSERFARENHET

Historiskt stark betalningsvilja

Den jamaicanska staten har en lång historik av att sköta sina betalningar till utlandet trots ett svårt finansiellt läge. Att staten är mån om sin kreditvärdighet och om att bibehålla goda relationer med internationella kapitalmarknader märks exempelvis på att betalningar till utländska kreditgivare skett planligt, även när inhemska skulder omförhandlats.

Betalningsviljan gentemot utlandet är med andra ord mycket stark. EKN:s erfarenhet av både privat och offentlig sektor är överlag positiv. Även andra exportkreditinstitut inom OECD rapporterar god betalningserfarenhet.

EKN:S POLICY

Gradvis skärpning av EKN:s policy

EKN har under det senaste decenniet successivt skärpt landrisklassen och policyn för garantigivning med jamaicanska riskobjekt. Efter samråd med andra exportkreditinstitut inom

OECD placerades Jamaica i den högsta landriskklassen, 7, i juni 2012. På grund av landets statsfinansiella problem beslutade EKN i februari 2013 att i normalfallet inte utfärda garantier i affärer där risken ligger på staten eller andra offentliga köpare. För affärer med privata företag och banker gör EKN en restriktiv riskprövning, där valutaexponeringen är av särskild vikt. I affärer där risken ligger på en bank är dessutom exponeringen mot offentliga aktörer av betydelse.

OFFICIELLA LANDDATA OCH KREDITBETYG

OFFICIELLA LANDDATA	KREDITBETYG	
Yta: 10 991 km ² (Sverige: 450 295 km ²)		
Folkmängd: 2,7 miljoner (2011)		
Folkökning: 0,7 % (2012)		
BNP: 14 mrd USD 2010 (Sverige: 458 mrd USD 2010)		
BNP/capita: 5 473 USD 2011 (Sverige 58 228 USD 2011)		
	Moody's:	LANDRISK
	S&P:	STATSRISK
	Fitch:	
		Ba3
		B3
		B
		SD
		B-
		C

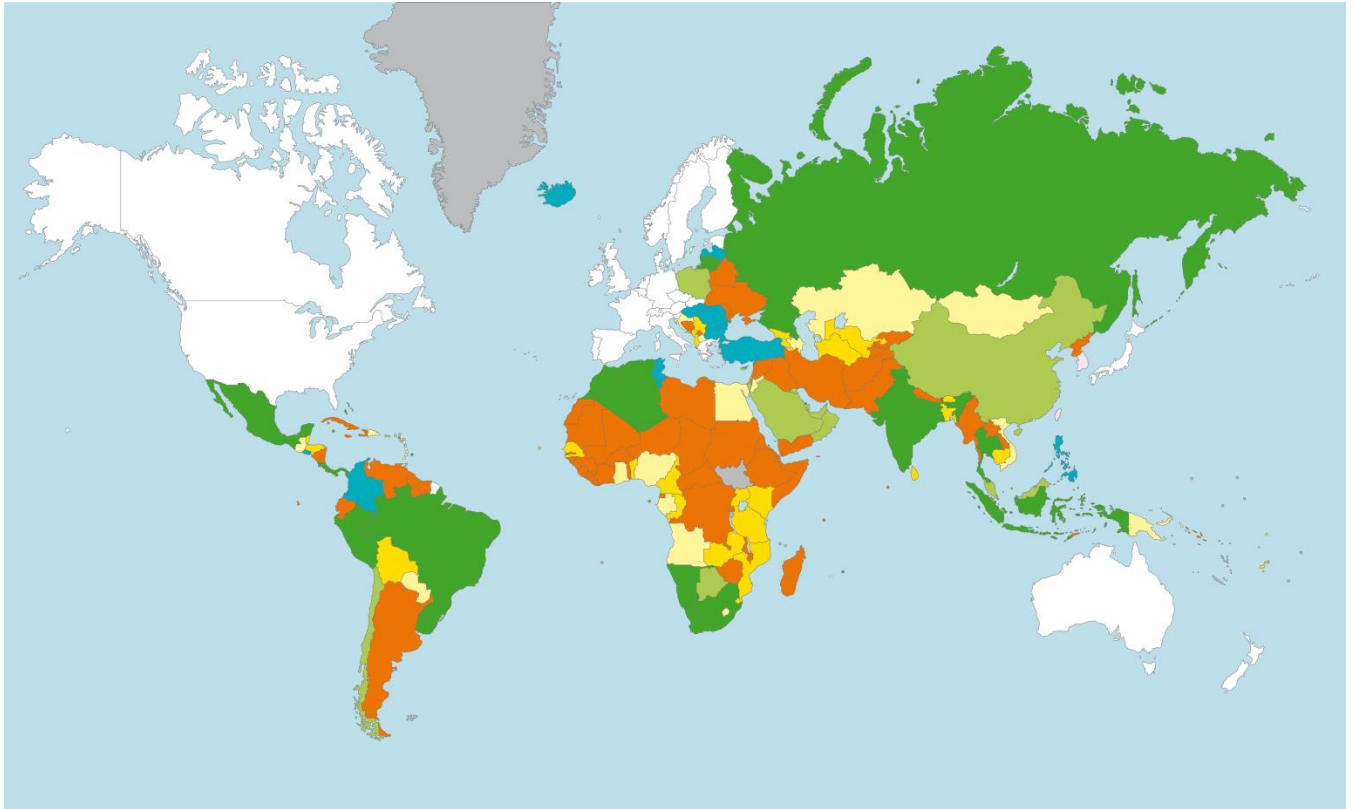
LANDANALYTIKER

EKN:s landanalytiker för Jamaica:
Charlotte Svensson
08-788 00 00
e-post: charlotte.svensson@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landriskanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Analyser, bedömningar och slutsatser speglar EKN:s uppfattning om utvecklingen i landet. Ansvaret för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada. Citera gärna rapporten, men ange då EKN som källa.

EKN:S SYN PÅ VÄRLDEN

Landriskklasserna går från 0 till 7.

Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.

EKN – DIN SÄKERHET I EXPORTAFFÄRER

EKN är en myndighet med uppgift att främja svensk export och svenska företags internationalisering. Det gör vi genom att erbjuda garantier för betalning och finansiering, tillsammans med rådgivning om affärsstruktur och riskhantering. Våra tjänster ger dig en större säkerhet, ökad konkurrenskraft och fler möjligheter till lyckade exportaffärer.

Exportkreditnämnden

Kungsgatan 36, Box 3064, 10361 Stockholm | Tel 08-7880000 | www.ekn.se | e-post info@ekn.se